



26.08.2013

Ryj/1

## § 830

### V 11.9.2013, Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön muuttaminen

Pöydälle 26.08.2013

HEL 2013-005065 T 00 01 00

#### Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102  
erja.saarinen(a)hel.fi

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön kuulumaan 1.1.2014 lukien seuraavasti:

#### HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

##### 1 § Toimiala

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta ja sen alainen Helsingin kaupungin ympäristökeskus huolehtivat kaupungin ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkintähuollosta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Lautakunta toimii, ellei toisin ole määrätty, ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena ja 4 §:ssä mainittujen lakien tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Lautakunta ja virasto edistävät osaltaan luonnon- ja maisemansuojelua sekä luonnon virkistyskäyttöä yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

##### 2 § Lautakunta

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

##### 3 § Esittely

---

**Postiosoite**

PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
hallintokeskus@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566



Lautakunnan kokouksissa viraston päällikkö esittelee virastoa kokonaisuudessaan, hallinto- ja tukipalvelut -osastoa sekä useampaa kuin yhtä osastoa koskevat asiat.

Elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristöterveyspäällikkö esittelevät osastonsa toimialaan kuuluvat asiat.

Viraston päällikkö voi ottaa alaiselleen esittelijälle kuuluvan asian esiteltäväkseen.

#### 4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

- 1 toimia elintarvikelain, kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena
- 2 valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti
- 3 asettaa osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
- 4 päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 5 hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 6 päättää hankinnoista sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
- 7 päättää hallinto-oikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
- 8 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta



- 9 päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää luovuttamisesta
- 10 päättää kaupunginhallituksen vahvistamisessa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
- 11 myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen
- 12 myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
- 13 myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
- 14 asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelemaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
- 15 päättää luonnonsuojelulaissa tarkoitetuista luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista
- 16 huolehtia eläinsuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien sekä eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon järjestämisestä
- 17 huolehtia kunnan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien laatimisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista
- 18 myöntää ympäristönsuojelulain mukainen poikkeus laissa säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista
- 19 huolehtia ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta, toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
- 20 huolehtia ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvityksen ja meluntorjunnan



26.08.2013

Ryj/1

- toimintasuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta sekä toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
- 21 huolehtia osaltaan energiatehokkuuteen sekä ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvästä ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedotuksesta

#### 5 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta voi siirtää ympäristönsuojelulain, jätelain, vesihuoltolain, terveydensuojelulain, maastoliikennelain, vesiliikennelain, ulkoilulain, merenkulun ympäristönsuojelulain, elintarvikelain, kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain, lääkelain sekä näiden säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella lautakunnalle annetun tehtävän lautakunnan alaiselle viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin ole säädetty.

#### 6 § Organisaatio

Virastossa on seuraavat osastot:

- elintarviketurvallisuusosasto
- ympäristöterveysosasto
- ympäristönsuojeluosasto
- hallinto- ja tukipalvelut -osasto

Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on ympäristöjohtaja. Elintarviketurvallisuusosaston päällikkönä on elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristöterveysosaston päällikkönä ympäristöterveyspäällikkö, ympäristönsuojeluosaston päällikkönä ympäristönsuojelupäällikkö ja hallinto- ja tukipalvelut -osaston päällikkönä hallintopäällikkö.

Virastossa on lisäksi muuta henkilökuntaa.

#### 7 § Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

Osaston päällikkö johtaa osaston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

#### 8 § Osastojen toimiala

Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä tehtävistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle



eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, kuluttajaturvallisuusvalvonnasta, tupakkavalvonnasta sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristönsuojeluosasto huolehtii ympäristönsuojeluun, vesiensuojeluun, luonnonsuojeluun sekä vesi- ja maastoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii kunnan ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa ympäristösuojeluviranomaiselle määrätystä tehtävistä sekä ilman laadun varautumissuunnitelman toimeenpanosta viranomaisten päätösten perusteella.

Hallinto- ja tukipalvelut -osasto huolehtii keskitetyistä hallintopalveluista, viestinnästä ja tietohallinnosta sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi osastot huolehtivat toimialaansa kuuluvasta tutkimuksesta, kehittämisestä, tiedotuksesta ja neuvonnasta.

## 9 § Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- 1 hyväksyä toimintasäännöt
- 2 siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai toimi viraston osastosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
- 3 panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen, mitä kaupunginhallituksen johtosäännössä on määrätty
- 4 hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, ympäristötoimen toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa
- 5 määrätä kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtäväjaosta
- 6 määrätä siirtymisestä perus- ja tehostettuun valmiuteen ilmanlaadun heiketessä ja tarpeellisiin



26.08.2013

Ryj/1

toimiin ryhtymisestä kuten suositusten ja varoitusten antamisesta ja tiedottamisesta ilmanlaadun turvaamiseksi, sekä tehdä kaupunginjohtajalle esityksiä ympäristönsuojelulain edellyttämiin ilmanlaadun turvaamista koskeviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.

#### 10 § Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan, lautakunnan ja viraston päällikön määräämät tehtävät.

#### 11 § Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määräämä osaston päällikkö.

Osaston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa viraston päällikön määräämä viranhaltija.

#### 12 § Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja.

#### 13 § Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

#### 14 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö



Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei ole toisin määrätty.

Lautakunta käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa lautakunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa. Puhevaltaa käyttää kuitenkin viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija, jos hän yhtyy lautakunnan päätökseen.

## Esittelijä

Ympäristökeskus aloitti toimintansa itsenäisenä virastona 1.1.1991 ja on siitä lähtien toiminut pääosin alkuperäisten periaatteiden mukaisesti organisoituneena. Organisoitumisen pääperiaate oli se, että keskeisten toimialojen, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydensuojelu, välistä rajaa häivytettiin sillä että esim. ympäristövalvontayksikössä on hoidettu molempien toimialojen tehtäviä. Tämän ohella ympäristöterveysyksikkö alun perin hoiti ympäristönsuojelun piiriin kuuluvaa jätehuollon ja roskaantumisen valvontaa. Järjestelyllä eriytettiin kunnallisesta ympäristönsuojelun hallinnosta annettuun lakiin perustuvat tehtävät omaan osastotasoiseen yksikköön ja eri sektorilakeihin perustuvat lupa- ja valvontatehtävät omaan yksikköön. Ratkaisun tarkoituksena oli poistaa hallinnossa vallinneita päällekkäisyyksiä ja toimivaltaristiriitoja.

Kuluneina vuosikymmeninä on kuitenkin käynyt ilmi, etteivät alkuperäiset tavoitteet ole toteutuneet tyydyttävällä tavalla. Tämän vuoksi on perusteltua toteuttaa uudistus, jolla ympäristönsuojeluun liittyvät tehtävät sijoitetaan organisatorisesti yhteen osastoon ja toisaalta terveydensuojeluun liittyvät tehtävät omaan osastoonsa. Elintarviketurvallisuuteen liittyvät tehtävät on perusteltua sijoittaa omaan osastoonsa sen vuoksi, että lainsäädännön uudistumisen myötä elintarvikkeisiin ja toiminnan toimitiloihin liittyvät asiat on erotettu terveydensuojelusta omaan lainsäädäntöön perustuvaksi toiminnaksi.

Ympäristölautakunta on tehnyt esityksen ympäristötoimen johtosäännön muuttamiseksi, koska nykyinen johtosääntö ei ole kaikilta osiltaan ajan tasalla eräiden lainsäädäntömuutosten, toimivalta- ja nimikemuutosten vuoksi. Lisäksi eräitä ilmansuojeluun liittyviä tehtäviä esitetään otettavaksi johtosääntöön, koska ne eivät kuulu tällä hetkellä minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Näiltä osin esitetään tehtäväksi ympäristötoimen johtosäännön päivitys nykytilannetta vastaavaksi.

Johtosäännön muutosesitys on ollut useaan kertaan ympäristökeskuksen yhteistoimintapöytäkirjan 27.11.2009 mukaisessa



käsittelyssä, viimeksi 22.4.2014. Esityksessä on huomioitu henkilöstötoimikunnassa esille tulleet muutos- ja täydennysesitykset.

Ympäristölautakunnan esitys ja sääntötoimikunnan ehdotus, henkilöstötoimikunnan lausunto

Ympäristölautakunta päätti 7.5.2013 § 143 esittää, että Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosääntöä muutetaan lautakunnan päätöksen liitteen mukaiseksi ja että se tulee voimaan 1.1.2014 alkaen. Lisäksi ympäristölautakunta päätti esittää, että samalla kaupunginvaltuusto kumoisi kaupunginvaltuuston 14.11.1990 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristölautakunnan ja ympäristökeskuksen johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Sääntötoimikunta on käsitellyt ympäristölautakunnan esityksen (7.5.2013) ympäristötoimen johtosäännön muuttamiseksi ja antanut asiasta lausunnon 7.6.2013 (liite 2). Sääntötoimikunta katsoo, että ympäristölautakunta esittää johtosääntöä sekä muutettavaksi että kumottavaksi. Sääntötoimikunta tulkitsee, että ympäristölautakunta esittää hyväksyttäväksi kokonaan uuden johtosäännön. Sääntötoimikunta ehdottaa ympäristölautakunnan esitykseen stilistisiä ja johtosääntökäytäntöjen mukaisia muutoksia. Lisäksi sääntötoimikunta ehdottaa tekstimuotoiluja 1 § 2 momenttiin sekä 4 § 1 momentin 21 kohtaan.

Kun kyseessä on uusi johtosääntö, voimassaolevassa johtosäännössä kumotuiksi mainitut kohdat on poistettu ja johtosääntöehdotuksen pykälänumerointi korjattu juoksevaksi. Lisäksi voimassaolevassa johtosäännössä olevat viittaukset säädösten pykäliin on poistettu.

Helsingin kaupungin ympäristötoimen voimassaoleva johtosääntö on liitteenä 1. Sääntötoimikunnan ehdotus Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännöksi on liitteenä 3.

Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaosto on tutustunut sääntötoimikunnan ehdotukseen. Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaosto päätti 14.6.2013 lausuntonaan, että sillä ei ole huomauttamista ympäristötoimen johtosäännön muutosesitykseen. Lausunto on liitteenä 4.

Esittelijä viittaa sääntötoimikunnan lausuntoon ja toteaa, että päätösehdotus on sääntötoimikunnan ehdottaman mukainen.

## Perustelut

Perusteluissa kuvataan pykäläkohtaisesti kunkin pykälän perustelut. Voimassaolevan johtosäännön vastaava pykälä on mainittu sulkeissa.

### 1 § Toimiala (1 §)





26.08.2013

Ryj/1

1 mom.

Sana ”ympäristötoimesta” esitetään muutettavaksi sanaksi ”ympäristönsuojelusta”. Lisäksi toimialasta esitetään poistettavaksi kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen.

Ympäristönsuojelu ilmaisee toimialan sisällön tarkemmin kuin sana ympäristötoimi, joka laajempina käsitteenä sisältyy johtosäännön otsikkoon.

Kuluttajaneuvonta siirtyi 1.1.2009 lukien kunnilta valtakunnalliseksi palveluksi, jota ohjaa kuluttajavirasto.

2 mom.

Toisessa momentissa ilmaistaan lautakunnan viranomaisasema.

Voimassaolevan johtosäännön toimialapykälässä mainittuja valvonta- ja muita viranomaistehtäviä esitetään siirrettäväksi jäljemmäksi 4 §:ään (Lautakunnan tehtävät).

Toisesta momentista esitetään poistettavaksi kemikaalilakiin perustuva viranomaisvalvontatehtävä. Lisäksi esitetään poistettavaksi yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettujen tilojen tarkastaminen.

Ympäristölautakunnan viranomaisasema perustuu kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annettuun lakiin (64/1986), jonka mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen).

Terveydensuojelulain (763/1994) mukaan kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen).

Ulkoilulain (606/1973) mukaan leirintäaluetta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista valvoo kunnan leirintäalueviranomainen (kunnan leirintäalueviranomainen).

Uusi kemikaalilaki (599/2013) on annettu 9.8.2013. Uudella lailla on kumottu vuoden 1989 kemikaalilaki (744/1989). Uudistuksessa kemikaalivalvontatehtäviä on keskitetty valtion viranomaisille ja kunnilta poistuu kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät. Uusi kemikaalilaki tulee voimaan 1.9.2013.

Tilojen tarkastaminen on laissa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (928/2009) määritelty terveyslautakunnan tehtäväksi.

3 mom.



Ilmaisu ”ympäristövaikutusten selvittämistä ja arviointia kaupunginhallinnossa” esitetään poistettavaksi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukaan yhteysviranomaisen on varattava hankkeen vaikutusalueen kunnille tilaisuus antaa lausuntonsa arviointiohjelmasta. Esitysten ja lausuntojen antaminen kaupungin ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö ilmaistaan ehdotuksen 14 §:ssä.

### 3 § Esittely (3 §)

1 ja 2 mom.

Organisaatiotermi ”yksikkö” esitetään muutettavaksi termiksi ”osasto”.

Perustelut esitetään kohdassa 6 § Organisaatio.

2 mom.

Esittelijöiden nimikkeet esitetään muutettaviksi nimikkeiksi elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristöterveyspäällikkö.

Nimikkeet ympäristövalvontapäällikkö ja ympäristötutkimuspäällikkö on muutettu kaupunginhallituksen päätöksellä 28.5.2012 § 663 nimikkeeksi ympäristöpäällikkö. Muut perustelut esitetään kohdassa 6 § Organisaatio.

### 4 § Lautakunnan tehtävät (6 §)

1 mom. 1-kohta

Kohtaan 1 esitetään lisättäväksi tehtäviä, joissa lautakunta toimii erinäisten lakien tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Elintarvikelain (23/2006) mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan elintarvikevalvonnasta. Kunnassa nämä tehtävät hoitaa kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan valvontaviranomainen).

Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta on säädetty uudella 1.1.2012 voimaan tulleella kuluttajaturvallisuuslailla (920/2011), jolla kumottiin aiempi kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki (75/2004). Kuluttajaturvallisuuslain mukaan kunnan tehtävänä on alueellaan valvoa ko. lain noudattamista. Kunnassa nämä tehtävät hoitaa kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Lain ”Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki” (693/1976) nimike muutettiin lakimuutoksen 698/2010 yhteydessä



tupakkalaiksi. Muutos tuli voimaan 1.10.2010. Tupakkalain mukaan kunta valvoo alueellaan ko. lain noudattamista. Kunnan alueella ko. lain mukaisista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä toimielin.

Lääkelain muuttamisesta annetun lain (22/2006) mukaan kunnan tulee tarkastaa nikotiinivalmisteiden varastointi- ja myyntipaikkoja sekä valvoa nikotiinivalmisteiden myyntiä.

(1 mom. 15-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 15 esitetään kumottavaksi. Kohdan viittaus maastoliikennelakiin ja vesiliikennelakiin esitetään sisällytettäväksi toimialapykälään (1 §).

(1 mom. 16-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 16 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta lausuntojen antamisesta sisältyy ehdotuksen 14 §:ään (Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö).

(1 mom. 17-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 17 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta ympäristön tilan seurannasta sisältyy lautakunnan viranomaistehtäviin (1 § Toimiala).

(1 mom. 18-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 18 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta luonnonsuojelualueiden ja -kohteiden hoidon suunnittelusta sisältyy lautakunnan viranomaistehtäviin (1 § Toimiala).

1 mom. 16-kohta (19-kohta)

Kohtaan 16 esitetään lisättäväksi eläinlääkintähuoltolain mukaiset tehtävät ja eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon järjestäminen.

Eläinsuojelulain (247/1996) mukaan kunnaneläinlääkäri ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija valvovat ko. lain noudattamista kunnan alueella.

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) mukaan kunta järjestää alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkärinavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon siten kuin ko. laissa säädetään. Kunnassa näistä tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.



Eläinsuojelulain mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

(1 mom. 20-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 20 tartuntatautilain soveltamisesta esitetään kumottavaksi. Tartuntatautilain (583/1986) soveltaminen ei kuulu enää terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan. Johtosäännössä mainittu tartuntatautilain mukainen toimivalta on jääne ympäristökeskuksen perustamisvaiheen ajalta, jolloin terveydensuojelua koskeva valvonta liitettiin osaksi ympäristökeskuksen toimintaa. Nykyisin tartuntatautilain soveltaminen kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalaan, eikä ympäristönsuojeluviranomaiselle ole tartuntatautilaissa määritelty toimivaltaa. Lain mukaisesta toimivallasta on mainittu sosiaali- ja terveystoimen johtosäännössä.

1 mom. 17-kohta

Kohdaksi 17 esitetään lisättäväksi ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien laatiminen ja toteutumisen arviointi valtioneuvoston asetuksen (665/2006) mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuollon lakikohtaiset valvontasuunnitelmat, kuten elintarvikevalvontasuunnitelma ja terveydensuojelun valvontasuunnitelma, on erityislaeissa määrätty kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen tai terveydensuojeluviranomaisen laadittavaksi, mutta ns. ympäristöterveydenhuollon kokonaissuunnitelma on asetuksessa määrätty kunnan laadittavaksi.

1 mom. 18-kohta

Kohdaksi 18 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jossa annetaan ympäristölautakunnalle toimivalta myöntää ympäristönsuojelulain 27 d §:n mukainen poikkeus laissa säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) talousjätevesipäästöjä koskevia pykäläiä muutettiin 4.3.2011 säädetyllä lailla ympäristönsuojelulain muuttamisesta (196/2011), jossa ympäristönsuojelulakiin lisättiin uusi luku 3 a, joka koskee talousjätevesien käsittelyä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla.

Uusien pykälien (27a – 27d §) mukaan viemäriverkoston liittymättömien kiinteistöjen jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Talousjätevesien



käsittelyä varten kiinteistöllä tulee olla käyttökohteeseensa soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä, jonka valintaan vaikuttaa käsittelemättömän talousjäteveden kuormitus, muun jätevesijärjestelmän ominaisuudet, ympäristön pilaantumisen vaara ja ympäristöolosuhteet.

Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista voidaan poiketa laissa säädetyillä edellytyksillä. Poikkeuksen myöntää hakemuksesta kunnan toimivaltainen viranomaisen. Koska poikkeamisasian käsittely ei vielä ole minkään Helsingin kaupungin viranomaisen lakisääteisissä tehtävissä, on asia tarpeen lisätä ympäristölautakunnan tehtäväksi ympäristötoimen johtosääntöön.

#### 1 mom. 19-kohta

Kohdaksi 19 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jolla ympäristölautakunnan tehtäväksi annetaan ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta sekä toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta huolehtiminen.

Ympäristönsuojelulain 25, 102a ja 102b pykälissä sekä ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) kunnalle on annettu tehtäväksi ympäristön tilan ja ilmanlaadun seuranta sekä ilmansuojelusuunnitelman ja toimintasuunnitelman laatiminen.

Tällä hetkellä ko. tehtävät eivät kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Toimivaltasäännöksiä on näiltä osin syytä täydentää. Esitetyt tehtävät sopivat luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä.

Pääkaupunkiseudulla ilmanlaadun seurannasta huolehtivat Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa yhdessä. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) ylläpitää seudun ilmanlaadun mittausasemia. Ilmanlaadun parantamiseksi on pääkaupunkiseudulle laadittu yhteinen ilmansuojeluohjelma. Ilmansuojelun ohjelmakokonaisuus koostuu HSY:n ohjelmasta sekä pääkaupunkiseudun kuntien ohjelmista. Ilmansuojeluohjelmaa täydentää Pääkaupunkiseudun varautumissuunnitelma ilmanlaadun äkilliseen heikkenemiseen sekä Helsingin kaupungin varautumissuunnitelma ilman epäpuhtauspitoisuuksien äkilliseen kohoamiseen.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 1 momentin 3-kohdan mukaan kaupunginjohtajan tehtävänä on antaa ympäristönsuojelulain



102 §:n nojalla kaupunginhallituksen hyväksymien ilmanlaadun turvaamista koskevien päätösten perusteella määräyksiä mm. liikenteen rajoittamisesta. Voimassaolevan ympäristötoimen johtosäännön 11 §:n 1 momentin 8-kohdan (ehdotuksen 9 § 1 mom. 6-kohta) mukaan viraston päällikön tehtävänä on mm. tehdä kaupunginjohtajalle esityksiä ympäristönsuojelulain edellyttämiin ilmanlaadun turvaamista koskeviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Ympäristökeskus on valmistellut kaupunginhallituksen 19.5.2008 § 736 hyväksymän Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimenpideohjelman 2009-2016, sekä osallistunut kaupunginhallituksen 24.9.2007 § 1208 hyväksymän ilman epäpuhtauspitoisuuksien äkillisen kohoamisen varalle laaditun kaupungin varautumissuunnitelman valmisteluun.

Ilmansuojelun toimintaohjelman toteuttamista on seurattava vuosittain. Ympäristökeskus on tuottanut aineistoa Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelman 2008-2016 toteutumisen seurantaa ja suunnitelman raportointia varten.

1 mom. 20-kohta

Kohdaksi 20 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jolla ympäristölautakunnan tehtäväksi annetaan ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimisesta, tarkistamisesta ja toteutuksen koordinoinnista sekä seurannasta huolehtiminen.

Ympäristönsuojelulain 25b §:ssä meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen on säädetty kunnan tehtäväksi. Tällä hetkellä tehtävä ei kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Tehtävä sopii luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä. Lisäksi ympäristökeskus on valmistellut Helsingin kaupungin meluselvityksen ja tarkistetun meluselvityksen sekä kaupunginhallituksen meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2009-2012) ja tarkistetun meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2013-2016).

1 mom. 21-kohta

Ehdotuksen 21 kohdaksi esitetään lisättäväksi uusi kohta, jonka mukaan ympäristölautakunnan tulee osaltaan huolehtia energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvästä ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedotuksesta.

Ilmastonsuojeluun liittyvät tehtävät eivät tällä hetkellä kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin, vaikkakin useat



26.08.2013

Ryj/1

hallintokunnat hoitavat erilaisia energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä tehtäviä.

Asian merkittävyyden vuoksi tehtävä on perusteltua mainita ympäristötoimen johtosäännössä. Ilmastonsuojelun koordinoinnin vahvistaminen on muun muassa ympäristökeskuksen strateginen projekti, jota edistetään jo kaupungin ja elinkeinoelämän verkostossa. Tehtävä sopii luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä. Lisäksi ympäristökeskukseen on vuonna 2009 perustettu ilmastonsuojelutehtäviin liittyvä ympäristötarkastajan virka.

#### 5 § Toimivallan edelleen siirtäminen (7 §)

Voimassaolevan johtosäännössä mainitut säädökset kemikaalilaki, tartuntatautilaki sekä laki yksityisestä terveydenhuollosta esitetään poistettavaksi. Lisäksi kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki esitetään muutettavaksi kuluttajaturvallisuuslaiksi ja toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki tupakkalaiksi.

Pykälään esitetään lisättäväksi mahdollisuus siirtää edelleen viranhaltijalle merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaista kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:n mukaisesti.

Ympäristölautakunta ja ympäristökeskus eivät ole enää toimivaltaisia viranomaisia kemikaalilain, tartuntatautilain sekä yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain osasta: kemikaalilain uudistuksen myötä kunnilta poistuu kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät, tartuntatautilain soveltaminen ei kuulu enää terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan, ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain mukaisia lupaviranomaisia ovat aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta on säädetty uudella 1.1.2012 voimaan tulleella kuluttajaturvallisuuslailla (920/2011). Lain ”Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki” nimike muutettiin 1.10.2010 tupakkalaiksi.

#### 6 § Organisaatio (8 §)

1 mom.



26.08.2013

Ryj/1

Ympäristökeskukseen esitetään perustettavaksi seuraavat osastot: elintarviketurvallisuusosasto, ympäristöterveysosasto, ympäristönsuojeluosasto sekä hallinto- ja tukipalvelut -osasto.

Voimassaolevassa johtosäännössä käytetään organisaatiotermiä ”osastotasoinen yksikkö”, joka kuvastaa viraston perustamisvaiheen organisaatioajattelua ja joka ei vastaa tämän päivän pyrkimystä ilmaista asiat selkein ja yksiselitteisin termein. Lisäksi termi ”yksikkö” on ollut omiaan aiheuttamaan käsitteiden sekaannusta käsiteltäessä asioista eri tahoilla. Tämän vuoksi organisaatiotermi ”osasto” on perusteltua ottaa käyttöön myös ympäristökeskuksessa.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asioiden eriyttäminen omiin osastoihinsa aiheuttaa sen, ettei nykyistä ympäristövalvontayksikköä enää tarvita.

2 mom.

Voimassaolevan johtosäännön ilmaisu ”osastotasoisen yksikön yksikköjaosta päättää lautakunta” esitetään kuulumaan seuraavasti: Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

3 mom.

Osastopäälliköiden virkanimikkeiksi esitetään vahvistettaviksi seuraavat nimikkeet:

elintarviketurvallisuusosasto: elintarviketurvallisuuspäällikkö  
ympäristöterveysosasto: ympäristöterveyspäällikkö  
ympäristönsuojeluosasto: ympäristönsuojelupäällikkö  
hallinto- ja tukipalvelut - osasto: hallintopäällikkö

Viraston päällikön eli ympäristöjohtajan ja voimassaolevan johtosäännön mukaisen hallintoyksikön päällikön eli hallintopäällikön virkanimikkeet esitetään säilytettäväksi ennallaan. Osastojaon muotoutuessa edellä selostetun mukaiseksi aiempi ympäristövalvontayksikön päällikön eli ympäristövalvontapäällikön virkanimike ei ole enää tarpeen.

## 8 § Osastojen toimiala (10 §)

1 mom.

Voimassaolevassa johtosäännössä mainitaan ympäristövalvontayksikkö sekä kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen.





Osastojen toimialasta esitetään poistettaviksi ympäristövalvontayksikön kohdalla mainitut tehtävät ja kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen.

Uudessa organisaatiossa ympäristövalvontayksikön vastuulla olevat tehtävät kuuluvat ympäristönsuojeluosaston ja ympäristöterveysosaston toimialaan. Kuluttajaneuvonta siirtyi 1.1.2009 lukien kunnilta valtakunnalliseksi palveluksi.

2 mom.

Elintarviketurvallisuusosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä: "Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

3 mom.

Ympäristöterveysosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä: "Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, kuluttajaturvallisuusvalvonnasta, tupakkavalvonnasta sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

4 mom.

Ympäristönsuojeluosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä: "Ympäristönsuojeluosasto huolehtii ympäristönsuojeluun, vesiensuojeluun, luonnonsuojeluun sekä vesi- ja maastoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii kunnan ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyistä tehtävistä sekä ilman laadun varautumissuunnitelman toimeenpanosta viranomaisten päätösten perusteella."

5 mom.

Hallinto- ja tukipalvelut -osaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä: "Hallinto- ja tukipalvelut -osasto huolehtii keskitetyistä hallintopalveluista, viestinnästä ja tietohallinnosta sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

## 9 § Viraston päällikön tehtävät (11 §)

1 mom. 2-kohta

Termi "yksiköstä" esitetään muutettavaksi termiksi "osastosta".



26.08.2013

Ryj/1

#### 10 § Osaston päällikön tehtävät (12 §)

Voimassaolevan johtosäännön otsikko ”Osastotason yksikön päällikön tehtävät” esitetään muutettavaksi ”Osaston päällikön tehtävät”.

#### 12 § Kelpoisuusvaatimukset (14 §)

Voimassaolevan johtosäännön otsikko ”Pätevyysvaatimukset” esitetään muutettavaksi ”Kelpoisuusvaatimukset”.

Termi Kelpoisuusvaatimukset on johdettu kunnallisesta viranhaltijasta annetusta laista.

#### 13 § Henkilökunnan ottaminen (15 §)

Voimassaolevan johtosäännön otsikko ”Henkilökunnan valinta” esitetään muutettavaksi ”Henkilökunnan ottaminen”.

1-4 mom.

Voimassaolevassa johtosäännössä mainittu termi ”valitsee” esitetään muutettavaksi termiksi ”ottaa”. Lisäksi voimassaolevan johtosäännön toisen momentin teksti ”osastotason yksikön päällikön” esitetään muutettavaksi ”osaston päällikön”.

#### Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Pekka Sauri

#### Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102  
erja.saarinen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin ympäristötoimen voimassaoleva johtosääntö
- 2 Sääntötoimikunnan lausunto 7.6.2013
- 3 Sääntötoimikunnan ehdotus Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännöksi
- 4 Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaoston lausunto 14.6.2013

#### Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 07.05.2013 § 143

HEL 2013-005065 T 00 01 00

#### Postiosoite

PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
hallintokeskus@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

FI0680001200062637

#### Alv.nro

FI02012566



26.08.2013

Ryj/1

Päätös

Ympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosääntöä muutetaan liitteen 1 mukaiseksi ja että se tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto kumonnee kaupunginvaltuuston 14.11.1990 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristölautakunnan ja ympäristökeskuksen johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Esittelijä

ympäristöjohtaja  
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Jorma Nurro, hallintopäällikkö, puhelin: +358 9 310 32003  
jorma.nurro(a)hel.fi